

Program digitalt museumsmøte i Kirkenes 27.–29. april 2021

I grenseland

Tirsdag 27.4. Kulturminnevern og museer

10.00–10.15 Velkommen til digitalt museumsmøte

10.15–12.30 **Fagseminar Samisk museumslag**

Dagsorden:

Oddmund Andersen, Árran, ordstyrer

- Oddmund Andersen, styreleder: Organiseringen av Samisk museumslag og Samisk museumsnettverk fremover.
- Marie Skoie, Norsk Folkemuseum: Videreføring av Bååstede og orientering om Tysklandsprosjektet
- Liv Astrid Kvammen Svaleng, Tana og Varanger Museumssiida: Hvordan de ulike museene kan øke sin bevissthet om sine samiske samlinger. Oppfølging av vedtaket fra årsmøtet i Haugesund

12.30–13.30 Lunsj

13.30–15.00 **Når kulturmiljømelding møter museumsmelding**

Statssekretær Maren Hersleth Holsen, Klima- og miljødepartementet

15.00–15.15 Pause

15.15–17.15 **Mot i museet** – kårer det museet som kan presentere et innovativt, kreativt og spennende prosjekt innen formidling av forskning og forskning på formidling i museene. Et samarbeid mellom Seksjon for forskning og Seksjon for formidling. Vinneren kåres gjennom en avstemming til slutt.

- Hege Stormark, MUST: MOT i MUST: «Verdens rikeste land – en forskningsbasert utstilling med og om barn».
- Jørgen Haave, Telemark Museum: «Ny og bedre barndom for Henrik Ibsen.» Biografisk forskning forandrer formidlingen i Henrik Ibsens fredede barndomshjem.
- Kari Skarperud Pettersen, Bymuseet i Bergen: «Under jorden, funn fra middelalderen». Fra historisk utstilling med arkeologisk pynt til forskningsbasert middelalderarkeologisk utstilling.
- Torhild Skåtun, Norsk Teknisk Museum: «Co-designing med unge mennesker på Teknisk Museum – en kvalitativ studie av prosess.»
- Anja Fremo, Norsk Oljemuseum: «Klima for endring». En utstilling på Norsk Oljemuseum basert på internasjonal klimaforskning.
- Tove Kårstad Haugsbø, Nikolai Astrup forskingssenter, KODE: «Nikolai Astrup Catalogue Raisonné». En digital resonerende katalog over Nikolai Astrups verk.
- Cathrine Paus, Norges Arktiske Universitetsmuseum: «Under the lights». En utstilling om vår tids nordlysforskning.

Onsdag 28.4. I grenseland

09.00–12.00 Årsmøte i Norges museumsforbund

12.00–13.00 Pause

13.00–16.00 **I grenseland, plenumssesjon: Identiteter og mangfold i grenseland**

13.00–14.15 Keynotes:

- Trine Hamran, journalist og forfatter: «Det multivokale nord. Hvorfor vi aldri vil snakke med én stemme.»
- Jørn Øyehagen Sunde, UiO: «Lovlause, samar og landstrykarar – Tilhørsle og parallellsamfunn knytt til natur, kultur og sosiale sjikt.»
- Michelle A. Tisdell, Nasjonalbiblioteket: «Tilhørighet i grenseland: Erfaring, identitet og politikk.»

14.15–14.30 Pause

14.30–15.30 **Bålsamtale** mellom de tre keynotes, sametingspresident Aili Kesitalo og kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja om identiteter, mangfold og det å leve i grenseland før og nå.

15.30–16.00 Kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja avslutter dagen, og deler ut pris til vinneren av Mot i museet

Torsdag 29.4. Utdypende tema – parallelle sesjoner

09.00–11.30 **Parallelle sesjoner**

«Nye perspektiver på krig og dagligliv i krigssituasjoner»

Ordstyrer: Guri Hjeltnes, HL-senteret

- Bjørg Evjen, UiT: «Tyskernes forhold til samer: Ideologi, reglementer og praksis.»
- Nina Planting Mølmann, Museet for kystkultur og gjenreisning: «Vilkår og valg. Sivilbefolkningens levekår i Finnmark 1944/45.»
- Heidi Stenvold, Museet for kystkultur og gjenreisning: «Norge som flyktningmottak 1944/46 – om tvangsevakueringen av Finnmark og Nord-Troms»
- Gaute Lund Rønnebu, Narviksenteret: «Røde Kors og humanitære kanaler under andre verdenskrig»
- Synnøve Fotland Eikevik, Varanger museum: «Arven etter partisanene? – Etske utfordringer i et museumsprosjekt.»

«Å leve i grenseland»: fornorsking og geopolitikk, kjønn og makt

Ordstyrer: Kristin Armstrong-Oma, arkeologisk museum, UiS

- Einar Niemi, UiT: «Å leve i grenseland»
- Honna Havas, Sør-Troms Museum: «Skoltesamene – urfolk og statsborgere i tre land»
- Christian Haug Semb, Falstadsenteret: «Fortellinger om flukt» – minneste- og læringspotensial i demokrati- og medborgerskapsundervisning.
- Lis-Mari Hjortfors, Árran: «Læstadianisme og samisk identitet i lulesamisk område»
- Gørill Nilsen, UiT: «De som kom først» – et eksempel på bruk og misbruk av arkeologi i offentlig debatt.

«Bærekraftig museum?» Sesjonen vil foregå på engelsk

Ordstyrer og innleder: Morien Rees, Varanger Museum

- Morien Rees, Varanger Museum: «How will ICOM's resolution 'On sustainability and the implementation of Agenda 2030, Transforming our World' affect the museum sector in Norway».
- Diane Drubay, grunnlegger av We are museums: «Change is the only constant in Life» <http://www.wearemuseums.com/purpose/>.
- Michela Rota, forfatter av *Musei per la sostenibilità integrata*: «Museums integrating Sustainability in museum practices»

Åpen debatt, med tre korte innledninger:

- Jorunn Jernsletten, Tana og Varanger Museumssiida: «Om urfolks tilnærming til bærekraft. Klimautfordringene med utgangspunkt i den lokale.»
- Knut Markhus, Kraftmuseet: «Bærekraft i museumskvardagen»
- Sigurd Nielsen, ANNO Glomdalsmuseet: «Global awareness» – ungdommers møte med utstillingen *En verden på spill*.

11.30–12.30 Lunsj

12.30–14.45 **Parallele sesjoner:**

«Naboskap i grenseland»

Ordstyrer: Cecilie Øien, MiA

- Stian Bones, UiT: «Kald krig i nord? Naboskapet som barometer på de sikkerhetspolitiske relasjonene fra andre verdenskrig til i dag.»
- Karl Kleve, Luftfartsmuseet: «Hvordan frykten for spionasje påvirket utviklingen av luftfarten under den kalde krigen»

- Marte Stavrum Fagertun, Nord Universitet: «Spionasje og sovjetiske krigsfangegraver i Nord-Norge 1945–51»
- Oddmund Andersen, Árran: «Grenseloser i grenseland. En fortelling om grenseloser og flyktninger under 2. verdenskrig, og det som hendte deretter.»

«Nasjonale fortellinger og lokale virkeligheter»: storpolitikk vs. lokal tilstedeværelse

Ordstyrer: Ingeborg Hjorth, Falstadsenteret

- Tor Bukkvoll, FFI: «Russlands bruk av militærmakt i internasjonal politikk – Ukraina og Syria»
- Marianne Neerland Soleim, UiT: «Krigsminner i norsk, russisk og finsk grenseland»
- Harald Høiback, Forsvarsmuseet: «Om å finne mening i det meningsløse – alliert bombing i Norge»
- Mona Holm, Anno/Kvinnemuseet: «Kvinnene som berget freden. Om unionsoppløsningen 1905.»

«Skeive liv i museene. Å leve i grenseland mellom åpent og skjult.»

Samarbeid med Skeivt Arkiv

Ordstyrer: Bjørn André Widvey, Skeivt arkiv

- Tone Hellesund, UiB: «Opp alle jordens homofile» – 1970-tallet i bygd og by
- Silje Gaupseth, Polarmuseet: «Queering the Polar Museum»
- Bård Gram Økland/Gry Bang-Andersen, Bergen Sjøfartsmuseum: «Skeive sjøfolk»
- Bodil Andersson/Juliane Derry/James R. Archer, Østfoldmuseene: «Den fektende dame»

14.45–15.00 Pause

15.00–16.00 Årsmøte i Norsk ICOM